

B.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023
Geography (Optional) Paper-I

GEOO1: Physical Geography (New Pattern 2022)

Day and Date: Saturday, 02/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The term plate tectonic was first used by -----
 A) Tuzo Wilson B) Harry Hess C) Wegner D) Morgan
- 2 Wegner calls the giant consolidated continent as a -----
 A) Gondwana B) Angara C) Panthalsa D) Pangea
- 3 Which of the following seismic waves are the most destructive?
 A) Primary B) Surface C) Secondary D) Tertiary
- 4 ..... An instrument is used to measure the intensity of the earthquake.
 A) Thermograph B) Seismograph C) Barograph D) Other
- 5 The center of the earth is .....km from the earth surface.
 A) 3671 B) 6371 C) 5371 D) 4371
- 6 ----- weathering taken place because of plant, animal and human.
 A) Chemical B) Biological C) Physical D) None of the above
- 7 For which weathering oxidation process is associated?
 A) Biological B) Physical C) Chemical D) None of these
- 8 Which of the following landform formed due to erosion of river?
 A) Flood Plain B) Pot Holes C) Delta D) None of these
- 9 Which of the following is not a type of denudation?
 A) Weathering B) Erosion C) Mass Wasting D) Earthquake
- 10 Which of the following process is static?
 A) Weathering B) Erosion C) Transportation D) Deposition
- 11 Earth receives ----- calorie energy per centimeter/per minute.
 A) 1.94 B) 2.94 C) 3.94 D) 4.94
- 12 In troposphere temperature decrease with increasing height at the rate of 10C per -----meter.
 A) 150 B) 160 C) 170 D) 180

- 13 The short term atmospheric condition of particular place is known as -----.
- A) Climate B) Weather C) Storm D) Temperature
- 14 Which gas protects the living things from the solar the UV rays?
- A) Ozone B) Hydrogen C) Nitrogen D) Helium
- 15 It usually takes ----- minutes to reach sun's rays on the earth.
- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Effect of volcano
- 2 Volcanic regions of the world.
- 3 Delta
- 4 Difference between weather and climate

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Write in brief about earthquake regions in the world.
- 2 Flood Levee and Flood Plain
- 3 What is mean by inversion of temperature?
- 4 Write about the stratosphere.

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Elaborate the Wegner theory of continental drift in detail.
- 2 What is the atmosphere? Explain the structure of the atmosphere with a suitable diagram

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भू-विवर्तन ही संज्ञा सर्वप्रथम -----यांनी वापरली.
अ) ट्युझो विल्सन ब) हॅरी हेस क) वेगनर ड) मॉर्गन
- 2 वेगनर यांनी महाकाय एकत्रित भूमीखंडास -----असे म्हटले आहे.
अ) गोंडवाना ब) अंगारा क) पंथालासा ड) पॅजिया
- 3 खालीलपैकी कोणत्या भूकंप लहरी सर्वात जास्त विनाशकारी असतात .
अ) प्राथमिक ब) भूपृष्ठीय क) द्वितीय ड) तृतीय
- 4 भूकंपाची तीव्रता मोजण्यास -----उपकरणाचा उपयोग होतो.
अ) तापमानलेखक ब) भूकंपलेखक क) वायूभारलेखक ड) इतर
- 5 पृथ्वीच्या पृष्ठभागापासून पृथ्वीचे केंद्र -----किमी आहे.
अ) ३६७१ ब) ६३७१ क) ५३७१ ड) ४३७१

- 6 वनस्पती , प्राणी व मानव यांच्यामुळे ----- विदारण घडून येते .
अ) रासायनिक ब) जैविक क) कायिक ड) यापैकी नाही
- 7 भस्मीकरण (Oxidation) ही प्रक्रिया कोणत्या विदारणाशी संबंधित आहे?
अ) जैविक ब) कायिक क) रासायनिक ड) यापैकी नाही
- 8 खालील पैकी कोणते भूरूप हे नदीच्या खनन कार्यामुळे निर्माण होते.
अ) पूर मैदान ब) रांजण खळगे क) त्रिभुज प्रदेश ड) यापैकी नाही
- 9 खालीलपैकी कोणती क्रिया अनावरनाचा प्रकार नाही?
अ) विदारण ब) खणन क) दरडी कोसळणे ड) भूकंप
- 10 खालीलपैकी कोणती प्रक्रिया ही स्थिर असते.
अ) विदारण ब) खणन क) वहन ड) संचयन
- 11 पृथ्वीवर दर चौरस सेंटीमीटर दर मिनिटाला ----- कॅलरी उष्णता मिळते.
अ) १.९४ ब) २.९४ क) ३.९४ ड) ४.९४
- 12 तपांबरमध्ये तापमान हे दर -----मीटर उंचीस १० से. ने कमी होते.
अ) १५० ब) १६० क) १७० ड) १८०
- 13 एखाद्या ठिकाणची ठराविक वेळेची अल्पकालीन वातावरणाची स्थिती म्हणजे ----- होय.
अ) हवामान ब) हवा क) वादळ ड) तापमान
- 14 सूर्याच्या अतिनील किरणांपासून पृथ्वीवरील सजीवांचे रक्षण कोणत्या वायुमुळे होते?
अ) ओझोन ब) हायड्रोजन क) नायट्रोजन ड) हेलियम
- 15 सूर्य किरणे पृथ्वी पर्यंत येऊन पोहचण्यास साधारणपणे----- मिनिटाचा कालावधी लागतो.
अ) ५ ब) ६ क) ७ ड) ८

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 ज्वालामुखीचे परिणाम
- 2 जगातील ज्वालामुखीचे प्रदेश.
- 3 त्रिभुज प्रदेश
- 4 हवा व हवामानातील फरक

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 जगातील भूकंप प्रदेशाची माहिती थोडक्यात लिहा.
- 2 पुरतट व पुर मैदान
- 3 तापमानाची विपरीतता म्हणजे काय ?
- 4 स्थिताम्बरा विषयी माहिती लिहा .

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 वेगनरचा खंड वहन सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा.
- 2 वातावरण म्हणजे काय ते सांगून वातावरणाची रचना आकृतीसह स्पष्ट करा

*****

Model Answer Paper

**B.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023
Geography (Optional) Paper-I**

GEOO1: Physical Geography (New Pattern 2022)

Day and Date: Saturday, 02/12/2023

Total Marks: 60

Page 4

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भू-विवर्तन ही संज्ञा सर्वप्रथम -----यांनी वापरली.
अ) ट्युझो विल्सन ब) हॅरी हेस क) वेगनर ड) मोर्गन

Option 1

- 2 वेगनर यांनी महाकाय एकत्रित भूमीखंडास -----असे म्हटले आहे.
अ) गोंडवाना ब) अंगारा क) पंथालासा ड) पॅजिया

Option 4

- 3 खालीलपैकी कोणत्या भूकंप लहरी सर्वात जास्त विनाशकारी असतात .
अ) प्राथमिक ब) भूपृष्ठीय क) द्वितीय ड) तृतीय

Option 2

- 4 भूकंपाची तीव्रता मोजण्यास -----उपकरणाचा उपयोग होतो.
अ) तापमानलेखक ब) भूकंपलेखक क) वायूभारलेखक ड) इतर

Option 2

- 5 पृथ्वीच्या पृष्ठभागापासून पृथ्वीचे केंद्र -----किमी आहे.
अ) ३६७१ ब) ६३७१ क) ५३७१ ड) ४३७१

Option 2

- 6 वनस्पती, प्राणी व मानव यांच्यामुळे ----- विदारण घडून येते .
अ) रासायनिक ब) जैविक क) कायिक ड) यापैकी नाही

Option 2

- 7 भस्मीकरण (Oxidation) ही प्रक्रिया कोणत्या विदारणाशी संबंधित आहे?
अ) जैविक ब) कायिक क) रासायनिक ड) यापैकी नाही

Option 3

- 8 खालील पैकी कोणते भूरूप हे नदीच्या खनन कार्यामुळे निर्माण होते.
अ) पूर मैदान ब) रांजण खळगे क) त्रिभुज प्रदेश ड) यापैकी नाही

Option 2

- 9 खालीलपैकी कोणती क्रिया अनावरनाचा प्रकार नाही?
अ) विदारण ब) खणन क) दरडी कोसळणे ड) भूकंप

Option 4

- 10 खालीलपैकी कोणती प्रक्रिया ही स्थिर असते.
अ) विदारण ब) खणन क) वहन ड) संचयन

Option 1

- 11 पृथ्वीवर दर चौरस सेंटीमीटर दर मिनिटाला ----- कॅलरी उष्णता मिळते.
अ) १.९४ ब) २.९४ क) ३.९४ ड) ४.९४

Option 1

- 12 तपांबरमध्ये तापमान हे दर -----मीटर उंचीस १० से. ने कमी होते.
अ) १५० ब) १६० क) १७० ड) १८०

Option 2

- 13 एखाद्या ठिकाणची ठराविक वेळेची अल्पकालीन वातावरणाची स्थिती म्हणजे ----- होय.
अ) हवामान ब) हवा क) वादळ ड) तापमान

Option 2

14 सूर्याच्या अतिनील किरणांपासून पृथ्वीवरील सजीवांचे रक्षण कोणत्या वायुमुळे होते?

- अ) ओझोन   ब) हायड्रोजन   क) नायट्रोजन   ड) हेलियम

Option 1

15 सूर्य किरणे पृथ्वी पर्यंत येऊन पोहचण्यास साधारणपणे----- मिनिटाचा कालावधी लागतो.

- अ) ५   ब) ६   क) ७   ड) ८

Option 4

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 ज्वालामुखीचे परिणाम

Ans:

2 जगातील ज्वालामुखीचे प्रदेश.

Ans:

3 त्रिभुज प्रदेश

Ans:

4 हवा व हवामानातील फरक

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 जगातील भूकंप प्रदेशाची माहिती थोडक्यात लिहा.

Ans:

2 पुरतट व पुर मैदान

Ans:

3 तापमानाची विपरीतता म्हणजे काय ?

Ans:

4 स्थिताम्बरा विषयी माहिती लिहा .

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 वेगनरचा खंड वहन सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

2 वातावरण म्हणजे काय ते सांगून वातावरणाची रचना आकृतीसह स्पष्ट करा

Ans:

*****